

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکوال او شناند: نظر محمد مطمئن

۲۳ دسمبر ۲۰۱۵

حراست او ثبات؛ خبرې، کړنې او ژمنې

د طالبانو د حکومت د بهرنیو چارو وزیر متوکل صاحب ډیر وخت دا خبره کوي چې د مجاهدينو د ډيرو گوندونو او اختلافونو له کبله وروسته هغوی اتحاد نه کاوو، ځکه هر ځل چې به گوندونو اتحاد وکړ بیا به اتحاد مات او نوی گوند به یې وزیږاوه. هر اتحاد به د یوه نوي نفاق لامل شو.

افغانستان ته د امریکایي پوځیانو راتگ، د امریکایي او بریتانوي استخباراتي کړيو پراخ شتون کابل کې هغه پلان ته ډیر کار وکړ چې دلته د نفاق اور بل کړي، په سلگونو گوندونه نوي ایجاد شول، مگر ځینې داسې سیاسي گوندونه هم پکې پیداشول چې د نفاق له پاره کار کوي، او د بهرنیو هیوادونو له سفارتونو څخه یې د خپلو فعالیتونو ترلاسه کولو له پاره پیسې ترلاسه کولي. د نوو رامنځته شوو گوندونو یو ډیری داسې دی چې په همدې پلازمېنه کابل کې هم لسگونه غړي نه لري!

یو پلان دا هم و چې پخوانیو مجاهدينو مشهور او لوی گوندونه یا کمزوري او که وتوانیږي له منځه یوسي، ولي زموږ په دودیزه او نالوستي ټولنه کې دا کار د امریکا او بریتانیا له پاره اسانه هم نه وو چې د پخوانیو جهادي گوندونو ځای دي نوی لېبرال او سیکولر گوندونه ونیسي.

د طالبانو مشر ملا محمد عمر اخوند خپلو ملگرو ته د یو ځواب پر مهال ډیره ژوره خبره کړي وه، هغه ویلي وو چې «زړې پُزې چې هر څومره رنګ کړو کار ورڅخه نه اخستل کیږي».

ځنډې ته شوي سیاستوال

تیره اوونۍ د «حراست او ثبات» په نوم د پخوانیو مجاهدينو یوې مجموعې د خپل موجودیت اعلان وکړ، دوی لا هم پر یو ځانگړي مشرتابه نه دي سلا شوي، مگر استاد سیاف ته د سیاسي موخو لاسته راوړنې له کبله اوس مهال درناوی کوي ځکه دی تر ټولو ژبور او زړور غړی دی. د دې مجموعې مهم غړي عبدالهادي ارغندیوال د کابل د اسلامي حزب مشر، محمد یونس قانوني د پخواني ولسمشر مرستیال او پخوانی د ولسي جرگې مشر، بسم الله محمدي پخوانی د دفاع وزیر، اسماعیل خان پخوانی د اوبو او انرژۍ وزیر، عبدالرؤف ابراهیمي د ولسي جرگې مشر، فضل هادي مسلم یار د مشرانو جرگې مشر، محمد عمر داودزی پخوانی د کورنیو چارو وزیر او صادق مدبر د کرزي د وخت لورپوړي چارواکی.

په پېل کې د استاد سیاف پرته دي نورو ټولو هڅه کوله چې کرزی و هڅوي او د غني د حکومت مقابل کې اپوزیسیون اعلان کړي، مگر د کرزي مشوره ورته دا وه چې استاد سیاف د دوی مشرې وکړي، تر ډیره دوی په گډه له کرزي سره دغه پروسه مخکې وړله، او د کرزي غوښتنه دا وه چې راتلونکي کې په گډه سره د دوديزې لويې جرگې له پاره کار وکړي، او کله چې دغه جرگه دایره شي، د حکومت د مشرتابه له پاره نوی کس ونوموي.

کله چې د کندز ښار طالبانو تر خپل کنترول لاندې راوستی، پورته یادو کسانو د کرزي پرته د غني سره لیدني کتنې وکړي او له غني څخه یې په حکومت کې په امنیتي برخو کې د څوکیو غوښتنه وکړه، دا چې دفاع وزارت، کورنیو چارو وزارت او امنیت ریاست کې به غوښنه ونډه دوی ته ورکوي، دا ډول د امنیت شورا کې به دوی ته ونډه ورکول کيږي، له دي سره سره د سولې شورا به هم دوی ته سپارل کيږي.

غني کرزی مات کړ

غني چې له سیاسي لوبغاړو سره د لويې کولو اړوند څیرک سلاکاران لري، لومړی هڅه یې دا وه چې د مجاهدينو په نوم مخکې له دي چې د کرزي پلان کامیاب شي، د مجاهدينو اتو گوندونو د حکومت د اصلاح او ملاتړ په موخه غونډه وکړه، چې استاد سیاف او ملگرو ته یې درنه ضربه ورکړه، بیاځل یې د کرزي او د هغه د یادي ډلې ترمنځ درز پیدا کړ. له دي سره سره یې هڅه کوله چې د استاد سیاف او شمال ټلوالې د غرو تر منځ درز پیدا کړي، هم هغه وو چې یونس قانوني ته د غني له خوا د سولې شورا د ریاست وړاندیز وشو، قانوني هم هوکړه وکړه، خو ویل کيږي چې دوه لاملونه وو چې یونس قانوني بیرته په شا شو:

لومړی: یونس قانوني غوښتنه کوله چې که د سولې شورا ریاست ورته سپارل کيږي پوره واک او صلاحیت به لري، او نور چارواکي به پکې مداخله نه کوي، ډیری کسان په دي نظر دي چې د سولې عملي پروسه اوس مهال د امنیت شورا له خوا په مخ وړل کيږي او د سولې شورا یواځې د سمبول په توگه ساتل شوي.

دویم: یونس قانوني ته استاد سیاف ویلي وو چې یواځې د سولې شورا ریاست منل سم نه دي، تر څو چې زموږ ټولې غوښتنې یې نه وي منلي هوکړه مه ورسره کوه، همغه وو چې غني ونه توانیدی چې د استاد سیاف او شمال ټلوالې د کسانو ترمنځ درز راوړي.

د حراست او ثبات ډلې داعیه تر ډیره هغه زړه د کرزي داعیه وه، خو بشپړه د کرزي داعیه دوی وړاندې نه کړه، له همدې کبله وو چې د غونډې تر ځایه او پېل پوري لا هم د کرزي ملگري له دوی سره وو، او د کرزي د ملگرو غوښتنه دا وه چې لنډمهاله حکومت او یا نوی مشر د ټاکلو له پاره دوی ږغ وکړي، کله چې استاد سیاف او ملگرو یې ډاکار ونه کړ، نو د کرزي ځینې ملگري له غونډې ووتل، اوس نو کرزی له دوی سره ملگری نه دی، ممکن ډیر تاثیر به ونه لري، ځکه دوی خپل اعتبار په بېلابېلو وختونو کې له لاسه ورکړي دی.

له ټاپي حراس؟!!

ځینې سوالونه لا هم د ولس په ذهن کې گرځي، دا چې دوی د مجاهدينو نوم کاروي، آیا لا هم دوی مجاهدين پاتي دي؟ د مجاهدينو ټولې ډلې ورسره دي که نه؟ د همدې جلسو له پاره مصارف به یې له کومه کړي وي؟ پخوا وخت ته په کتلو سره دوی له خپل ځانه مصارف نه کوي.

دغه ډول د دوی له پاره مصارفو ته اړتیا ده، که بیا ځل روسیې، هند او یا ایران ته لاس اوږد کړي، د جگړې او ستونزو د دوام په معنی به وي.

دا چې د ټاپي پروژې د پرانيستې د خبرو سره هممهاله دوی شتون اعلانوي او گوت څښنه کوي، سوالونه پيدا کوي، ځکه لا هم په سيمه کې ځينې هيوادونه او کړۍ د ټاپي پروژې د مخنيوي له پاره هڅې کوي. يو له هغو هيوادونو چې له پيله د افغانستان له لارې د ترکمنستان د گازو له لېږد څخه خوښ نه و ايران و. ايران غوښتل چې دا گاز د افغانستان پر ځای د ايران له لارې جنوبي اسيا ته ولېږدول شي. خو هغه لاره اوږده وه او د افغانستان لار له نېکه مرغه لنډه وه. دا احتمال هم نه شي رد کېدای چې د ټاپي له پيل او تود هرکلي سره دې ايران د دغسې يو نوی سياسي بهير تر شا په لنډ وخت کې ودرېږي، ځکه ايران غوښتل چې د ټاپي پروژې د ايران له خاورې تيره شي. دوی د ملي وحدت خبره هم کوله، ملي وحدت بايد په هره برخه کې وي، مگر دوی خو يواځې پخواني مجاهدين دي، د نورو ډلو او نظريو خلک ورسره نه ليدل کېدل.

لړزنده ايتلافونه

خلک لا هم ډاډه نه دي چې دغه ډله به تر کوم وخت پورې يوځای سره پاتې شي، ځکه تير دوه ځله د ولسي جرگې پر مشرتابه باندې د استاد سياف او يونس قانوني ترمنځ رقابت هغه څه دي چې يونس قانوني د استاد سياف مشرتوب ونه منی، او دوهم ځل بيا خبره دېته ورسېده که قانوني منلي وای نو استاد به د ولسي جرگې مشر وای، د دوی د اختلاف له کبله ابراهيمي د ولسي جرگې مشر شو.

زموږ يو ډير ښه دوست کله ناکله وايي چې استاد سياف چې د استاد رباني او احمدشاه مسعود سره د کابل په جگړو کې يوځای پاتې شو، يو لامل يې دا وو چې استاد فکر کاوو چې د رباني څخه وروسته به ولسمشر شي، او احمد شاه مسعود کومه ورځ ورته ويلې وو چې تاسې زموږ راتلونکی مشر ياست.

ډير لنډ مخکې که د ډاکټر عبدالله وفا له استاد محترم سره وگورو، نو د يوه وزارت له پاره يې هم د هغه غوښتنه ونه منله او د پوهنې وزارت يې د استاد سياف له ډير اصرار سره سره ورنه کړ چې استاد خپل کس ورته معرفي کړي. دا پوښتنه هم ده چې له ۴۰ زيات کلونه کيږي چې دوی په بېلابېلو وختونو کې د ډلو او دولتونو مخالفتونه کړي مگر تر نن ورځ پورې يې هر مخالفت او هره هڅه بې نتيجه ده.

سمه ده چې د ښاغلي حکمتيار په مشرۍ اسلامي حزب په تيرو ۱۴ کلونو کې له کابل څخه بهر وو، خو د اسلامي حزب ډيرې غړي په کابل کې د ايتلافونو غړي، او لا هم دي، مگر مخکې وختونو کې ښاغلي حکمتيار او دوی په گډه د ايتلافونو غړي او ماتونکي وو.

مهمه داده چې په تېرو لسيزو کې، په ځانگړې توگه په تېره يوه نيمه لسيزه کې، دا ټول ايتلافونه تر غټو غټو نومونو لاندې جوړ شوي دي، خو پايښت يې تر ټولو غټ چلنج وو. يعنې يو داسې ايتلاف هم په تېرو څوارلسو کلونو کې نه لرو چې دوام يې کړی وي، يا يې يو ستر مشترک هدف ته کار کړی وي. د دوستم، محقق او ضياء مسعود ملي جبهه او د عبد الله ملي ايتلاف يې بېلگې دي. په اوسني ايتلاف کې يو غټ تناقض چې د شلېدلو او پاشلو سبب يې کيدای شي دا دی چې د داوودزي، سياف او قانوني په څېر کسان پکې راټول شوي دي، چې هر يو يې ځان ته مشر وايي، هر يو يې غواړي نور ور پسې ولاړ شي، هر يو يې غواړي راتلونکی سياسي رهبر يا رييس جمهور شي. دا خانخاني او سياسي نرگسيت د دغه ايتلاف بنسټ لړزنده کوي، او اصلا د وجود فلسفه يې تر سوال لاندې راولي.

اوس مهال دوی ادعا لري چې حکومت به سم کړي، د دوی له «تجربو» څخه دي کار واخستل شي، همدا نږدې ۱۴ کلونه دوی د حکومت برخه وو، دوی په حکومت کې لوړ پوړي چارواکي وو، د امريکا او ناټو د ۱۵۰۰۰۰ عسکرو او ۳۰۰۰۰۰ قراردادي عسکرو په موجوديت کې دوی امنيت رانه وستلای شو، نو اوس به کومه تمه وشي.

دا چې دوی وايي د دوی له «تجربو» څخه دي کار واخستل شي، په تیرو وختونو کې کومه کامیابه تجربه دوی لري، سمه ده که دوی وايي چې د جگړې تجربه لري نو بیا خو هر ځل دوی جگړه بایللي ده، یواځې د روسانو، خلقیانو او پرچمیانو سره د جگړې خبره هغه د ولس جگړه وه.

هر مخالفت چې دوی د کوم شعار لاندې کړی وو، هغسي نه دي پاتې شوي، له پاچا ظاهر سره د دوی مخالفت د هغه د حکومت پر مهال وو، مگر بیا مو ولیدل چې هغه ته یې سرې غالی ویرې کړي وي.

متوکل صاحب وايي چې په تاشکند کې د شمال ټلوالې او د هغوی سره د ملګرو قوتونو سره د سولې مذاکرات نهایې شول، په ټولو برخو کې توافق وشو، په وروستي وخت کې ډاکټر عبدالله دا خبره وکړه چې واک به پاچا ظاهر ته سپارل کېږي، کوم چې طالبانو ته د منلو نه وه.

له داوود خان سره د همدوی مخالفت هغه پخوانیو کمونستانو ته د مرستې له پاره مجبوره کړی وو، که همدوی چې د اخوانیانو په نامه یې سیاست کاوه، ورسره د تفاهم لاره خپله کړي وای ممکن پخوانیو کمونستانو د کودتا چانس نه وای بیداکړی، او همدوی وو چې دهغه نظر خلک یې ووژل چا چې ویل د داوود خان سره دي تفاهم وشي.

خامې تجربې

همدوی وو چې د پخوانیو خلقیانو او پرچمیانو سره یې په لومړیو وختونو کې تر حد زیاته دښمني کوله، د خلقي او پرچمي سپین ژیری پلار چې د خلق او پرچم اهداف هم ورته معلوم نه وو دهغه د زوی په جرم یې وواژه، او ځینو پکې خپل وروڼه چې د خلقي او پرچمي نظریه یې درلودله په خپلو لاسونو ووژل، مگر بیا مور ولیدل چې دوی په کابل کې د پخوانیو خلقیانو او پرچمیانو سره یوځای او په یوه میز یې کار کاوو، د مجاهد وزیر سکرتره د کې جې بی پخوانی افغانه کارکوونکي وه او تر ډیره ځینې مجاهدین په فساد کې هم ککړ شول.

د پخوانیو مجاهدینو ۴ کلنه دوره داسې دوره وه چې ولس د ناامیدې او مایوسي اخر حد ته رسیدلي وو، هغه وخت کې چې ولسمشر استاد رباني، دفاع وزیر احمد شاه مسعود، د کورنیو چارو وزیر یونس قانونی او صدارت د استاد سیاف په برخه کې انجنیر احمدشاه احمدزي ته رسیدلي وو، په کابل کې د استاد سیاف + احمدشاه مسعود جگړې له استاد عبدالعلي مزارې سره د هیچا هیږې نه دي، دا ډول د نظار شورا او اسلامي حزب جگړې هم د خلکو لا په یاد کې ژوندی دي، د دوی د ناسمو کړنو له کبله ووچي بالاخره طالبان راپیدا شول.

له طالبانو سره برعکس د همدوی ځینو یې لومړی د مرستې اعلان وکړ، وروسته یې ورسره خونړی جگړې وکړي او بیا چې تر کولابه ورسیدل نو د امریکا د پلي پوځ په توګه دا ځل کابل ته ننوتل، او تر نن ورځې پوري له طالب سره کلکه دښمني پالي.

(سي آی ای په پنجشیر) کې چې پښتو ته د ژباړل شوي کتاب نوم یې همدا دی که وکتل شي نو بیا د امریکایانو سره د همدې خلکو ملګرتیا او له دوی څخه د امریکا استفاده ښه تحلیل کېدای شي.

د ولس له ځوانانو سره دا پوښتنه هم شته چې تر کومه وخت به دوی د چوکۍ او واک په نښه کې وي، او کله به دوی دا کار خپلو ځوانانو ته پریردي، دا پوښتنه کوي چې دوی په خپلو ګوندونو کې ځوانان نه لري چې نور هغوی د افغانستان د راتلونکي په اړه فکر وکړی، د داوود خان له وخت نه تر اوسه نږدې دوی په خپلو ګوندونو کې ځوانان لري که نه؟ هغه د ځوانانو څانګه یې څه شوه؟ تر ګوره تګ پوري به دوی نورو ته چانس نه ورکوي؟ او خپله هم څه نه شي کولای.

که اوس هم ملت پوه شي چې دوی د ازادۍ، استقلال، سولې، امنیت د افغانانو د ښه راتلونکې له پاره کار کوي بیا به یې هم باور پري کړي وای، خو دوی د ولس په وړاندې باور له لاسه ورکړي دی. د دوی د زور زیاتي، د واک انحصار، ځمکو غصب له امله دا دي په روان کال کې تر ۱۲۰۰۰۰۰ افغان ځوانان له هیواده اروپا او نورو هیوادونو ته وتښتیدل، که دلته کار وای، که امنیت وی، سوله وای، د هغوی له پاره د کور ځمکه وای، بیا به ولي زموږ دغه ځوانان استعدادونه تښتیدل چې پیغور یې غني ته هم په جرمني کې ورکړل شو. د دوی هڅې یواځې د قدرت له پاره دي، نه د سولې او امن له پاره او دوی بدبختانه خپلې گټې په جگړه کې بولي، حال داچې تر دي زیاته گټه یې په سوله او امن کې ده.

له طالبانو وېره ...

که همدا کسان له طالب نه ویره لري، چې هغه به دوی په کلي ډول له سیاسي صحنې څخه وباسي، نو تر دوی لومړي خو د پخوانیو خلقیانو او پرچمیانو خبره به مهمه وي، دوی بې ځایه ویره لري، فکر کوم طالبان پر دي نظر دي چې داسې یو نظام جوړ شي چې د افغانستان ټول وگړي، سیاسي گوندونه، قومونه او سمنونه ځان پکې وويني. که همدا له سیاسي صحنې څخه د وتلو ویره له دوی سره وي بیا دي همدا پخوانی مجاهدین ملت ته مراجعه وکړي، هغوی به د دوی او طالب تر منځ منځگړیتوب وکړي، آیا طالب چې افغان او مسلمان دی هغه به ښه وي چې ورسره سوله وشي او که د امریکا او ناتو عسکر چې دوی ورڅخه د خپل سر د ساتنې په موخه د هغوی شتون دلته غواړي. کوم شعار چې دوی ورکوي چې ملي ارزښتونه، ځمکنۍ بشپړتیا، ټولنیز او اقتصادي ثبات، امنیت او سوله غواړو، دا ډول له فساد، بې اتفاقي، تروریسم، اداري فساد، نشيي توکو سره مبارزه کوو، کاملاً د دوی عمل د پورته شعار پر عکس دی، او ارغندیوال صاحب خو لا وایې چې په فساد ملوث خلک نه پریردو او له فساد سره مبارزه کوو، مگر د ده د خپل ډلې کسان د کرزي په تیره دوره اوس د اجرايوي رییس ترڅنګ په فساد کې ککړ دي، او په همدې ورځ یې هم ډیر داسې کسان تر څنګ ناست وو چې د فساد ډیر لوی تورونه لا هم پري شته. د پای خبره دا ده چې د پخوانیو مجاهدینو عزت او ویاړ په دي کې نغښتی دی چې بهرنیو پوځیانو ته له افغانستان څخه د وتلو لاره هواره او له ټولو مخالفو وسله والو اړخونو سره عملاً د سولې پروسې ته ور ودانگي، که دا کار ونه کړي، اوس خو په حکومت کې ځای نه لري، یو وخت به داسې وي چې د همدې بهرنیانو له خوا به هدف وي او بیا به دا فرصت هم ونه لري چې د سولې رغ او چت کړي.

یادداشت:

نشر هیچ مطلبی نباید بدان معنا تعبیر گردد، که پورتال "افغانستان آزاد-آزاد افغانستان" صد درصد با آن موافق است. مثلاً در همین مضمون که از بسا جهات راجع به "سورای حراست و ثبات در افغانستان" و آحاد متشکله آن موضعگیری سالمی صورت گرفته است، وقتی از اهداف طالب در آینده سخن به میان می آید، نویسنده گذشته ننگین و جنایتبار آن گروه مزدور و وابسته را نادیده گرفته، به نحوی می خواهد پرده بر تعصبات جنون آمیز مذهبی، زبانی، قومی و نژادی که محرک عملکرد آنها در جریان حاکمیت خونبار شان بود، بیفکند.

اداره پورتال AA-AA